

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет філологічний

Кафедра російської мови та літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»:

Перший проректор *А.О.* Набока О.Г.

28 серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ

підготовки здобувачів
другого (магістерського)
рівня вищої освіти

спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))
за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мова і література
(англійська))»

мова навчання українська

Слов'янськ – 2020 р.

Розробник:

Казаков Ігор Миколайович – завідувач кафедри російської мови та літератури ДДПУ, кандидат філологічних наук, доцент;

Рецензенти:

Разживін Віктор Миколайович – доцент кафедри української мови і літератури ДДПУ, кандидат філологічних наук, доцент;

Рубан Алла Анатоліївна – доцент кафедри російської мови та літератури ДДПУ, кандидат філологічних наук, доцент.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри російської мови та літератури

Протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

доц. Казаков І. М.

Погоджено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Керівник групи забезпечення

проф. Глушенко В.А.

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

28 серпня 2020 р., протокол № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
Загальна кількість годин –90	Рік підготовки:	
	2-й	2-й
	Семестр	
	1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи здобувача – 2	Лекції	
	12 год.	8 год.
	Практичні	
	8 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	70 год.	76 год.
Вид контролю: екзамен		

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія літератури» є узагальнення й закріплення набутих студентами на попередніх курсах знань з літературознавчого комплексу дисциплін; оволодіння методологічно аргументованим корпусом аспектів теорії, розуміння суті літератури як одного з видів мистецтва, а також її специфіки та функцій; формування навичок компетентного погляду на літературний процес; знання методів і прийомів структурного, цілісного та рецептивного аналізу літературних творів різних родів і жанрів, написаних у різномірних суспільно-політичних умовах.

**2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання,
методів навчання, методів контролю з обов'язкової навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ»**

Компетентності, які формуються, з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК1 – Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово. ЗК3 – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ФК9 – Здатність оперувати фаховими категоріями, спеціальними термінами; вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах, використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії англійської (другої іноземної) мови, теорії літератури в практиці навчання в профільній середній школі. ФК11 – Здатність орієнтуватися в специфіці перебігу літературного процесу різних країн світу (від давнини до сучасності) у контексті розвитку</p>	<p>ПРН1 – Вільно використовувати державну та іноземну мову в ситуаціях професійної комунікації як усно, так і письмово. ПРН3 – Володіє системою знань з інформаційно-аналітичної діяльності, використовує їх для збору, накопичення, обробки та аналізу професійно важливих даних. ПРН9 – Уміє оперувати фаховими категоріями та науковими поняттями предметної спеціальності, використовує знання про мову як особливу знакову систему, застосовує методи сучасних літературознавчих досліджень у практиці навчання в профільній середній школі. ПРН21 – Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, характеризує літературні епохи, художні напрями,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • словесний, практичний, відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання. 	<ul style="list-style-type: none"> • метод усного контролю (усне фронтальне індивідуальне опитування), • метод тестового контролю, • метод практичної перевірки (складання тестів, підготовка презентацій), екзамен.

<p>літератури, історії, культури. ФК13 – Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки; інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу художнього тексту; створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та англійською (другою іноземною) мовами.</p>	<p>течі, жанри, стилі, здобутки національних літератур, інтерпретус художні твори класики й сучасності. ПРН23 – Порівнює та аналізує мовні та літературні факти, явища, оригінали творів (англійською, другою іноземною) й українські переклади автентичних художніх текстів; застосовує різні методи й методики аналізу художнього тексту, визначає його жанрово-стильову своєрідність; здатний створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та англійською (другою іноземною) мовами.</p>	
---	--	--

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	зокрема			усього	зокрема		
		л	пр	с.р		л	пр	с.р
<i>1-Й СЕМЕСТР</i>								
Тема 1. Теорія літератури як наука	7	2	-	5	6	2	-	4
Тема 2. Літературний текст і літературний твір	14	2	4	10	28	2	2	24
Тема 3. Генологія та морфологія літератури	31	4	-	25	28	2	-	24
Тема 4. Літературний стиль. Літературний напрям.	38	4	4	30	28	2	4	24
Разом:	90	12	8	70	90	8	6	76

4. Програма навчальної дисципліни

1-й семестр

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Теорія літератури як наука	2	2
2	Літературний текст і літературний твір	2	2
3	Генологія та морфологія літератури	4	2
4	Літературний стиль. Літературний напрям	4	2
<i>Разом</i>		12	8

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Прийоми та засоби створення художнього образу	4	2
2	Модерністські течії в літературному процесі ХХ ст.	4	4
<i>Разом</i>		8	6

4.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Міфологічний аналіз	5	5
2	Літературна герменевтика	5	5
3	Феноменологія	5	5
4	Психоаналіз і теорія архетипів	5	5
5	Рецептивна естетика	5	5
6	Структуралізм і семіотика	5	5
7	Літературна компаративістика	5	5
8	Постколоніальна критика	5	5
9	Епічні жанри	10	12
10	Ліричні жанри	10	12
11	Драматичні жанри	10	12
<i>Разом</i>		70	76

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

Розподіл балів, що можуть здобути студенти за темами та за формами навчальних занять

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
Тема 1. Теорія літератури як наука	1	1	0	0	10	10
Тема 2. Літературний текст і літературний твір	1	1	10	5	22	22
Тема 3. Генологія та морфологія літератури	2	1	0	0	20	24
Тема 4. Літературний стиль. Літературний напрям.	2	1	10	10	22	25
Разом	6	4	20	15	74	81

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування) навчання може відбуватись дистанційно (з використанням матеріалів дистанційного курсу)

6. Засоби діагностики результатів навчання

Усна відповідь на практичному занятті, виконання тестових завдань, створення тестових завдань, створення презентації, співбесіда, екзамен.

Екзаменаційні питання

1. Структура літературознавства.
2. Літературознавство серед інших наук.
3. Визначення літератури за часів Античності.
4. Література в осмисленні Середньовіччя.
5. Література в естетиці Відродження.
6. Література в добу Бароко та Просвітництва.
7. Переворот в аристотелівській поетиці.

8. Література у світлі новітніх теорій.
9. Як література відображає світ. Слово як універсальний символ. Особливості художнього мислення.
10. Образ. Прийоми і засоби творення художнього образу.
11. Критерії художності.
12. Поняття методології літературознавства
13. Феноменологія
14. Літературна герменевтика
15. Психологія і теорія архетипів
16. Рецептивна естетика
17. Структуралізм і семіотика
18. Літературна компаративістика
19. Міфологічний аналіз
20. Учення про знак Ф. де Сосюра
21. Психолінгвістична теорія О. Потебні
22. Текст у світлі семіотики та структуралізму
23. Текст як об'єкт феноменології
24. Текст як об'єкт герменевтики
25. Загальні риси літературного тексту
26. Контекст, підтекст, гіпертекст
27. Фоніка, тропіка, стилістика тексту
28. Значення термінів «текст і твір»
29. Змістові чинники твору
30. Змістоформальні чинники твору
31. Формальні чинники твору
32. Художній світ твору
33. Походження літературних родів
34. Роди літератури
35. Жанр та його різновиди
36. Епічні жанри
37. Ліричні жанри
38. Драматичні жанри
39. Жанровий канон, структура, система
40. Літературний стиль
41. Літературний напрям
42. Гуманістичний реалізм як літературний напрям
43. Бароко як літературний напрям
44. Класицизм як літературний напрям
45. Сентименталізм як літературний напрям

46. Романтизм як літературний напрям
47. Реалізм як літературний напрям
48. Натуралізм як літературний напрям
49. Нереалістичні літературні напрями
50. Циклічні та лінійні концепції стильової еволюції

7. Рекомендована література

Основна

1. Безпечний І. Теорія літератури. Київ: Смолоскип, 2019. 388 с.
2. Білоус П. В. Теорія літератури. Київ: Академвидав, 2018. 328 с.
3. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. Київ: Либідь, 2018. 488 с.
4. Марко В. П. Аналіз художнього твору. Київ: Академвидав, 2019. 278 с.
5. Ференц Н. С. Теорія літератури і основи естетики: навч. посібник. Київ: Знання, 2019. 511 с.

Допоміжна

1. Галич О. А. Історія літературознавства. Київ: Либідь, 2016. 392 с.
2. Гром'як Р. Т., Ковалів Ю. І., Теремко В. І. Літературознавчий словник-довідник. Київ: Академія, 2017. 751 с.
3. Зарва В. Теорія літератури: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Бердянськ: БДПУ, 2019. 167 с.
4. Іванишин В. П. Нариси з теорії літератури: навчальний посібник. Київ: Академія, 2017. 256 с.
5. Мітосек З. Теорії літературних досліджень / пер. з польськ. Сімферополь: Таврія, 2018. 408 с.
6. Наєнко М. Історія українського літературознавства. Київ: Академія, 2017. 359 с.
7. Пахаренко В. Основи теорії літератури. Київ: Генеза, 2019. 296 с.
8. Пашенко М. В. Теорія літератури: навч.-метод. посіб. Одеса: Астропринт, 2019. 90 с.
9. Скорина Л. В. Аналіз художнього твору: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2018. 424 с.
10. Уліцька Д. Література. Теорія. Методологія / пер. з польськ. С. Яковенка. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2018. 543 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

<https://onlyart.org.ua/dictionary-literary-terms/>

www.gumer.info

9. Посилання на дистанційний курс

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2117>